

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annettua lakia. Lailla vuoden 2017 alussa käyttöön otettua toimijakohtaista kalastuskiintiöjärjestelmää ehdotetaan tarkennettavan siten, että toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakamisen menettelyjä selvennetään ja täydennetään järjestelmän tiettyjä käytännön toimintoja. Lisäksi lakiin lisättäisiin Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan sisältämä mahdollisuus Suomen kalastuskiintiöiden lisämäärien hyödyntämiseksi.

Lisäksi esityksen mukaan jokialueelta kaupallisessa kalastuksessa pyydettyjen, Itämerestä peräisin olevien lohien ensimyynti olisi sallittu vain niille kaupallisille kalastajille, jotka ovat ilmoittaneet elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle aikovansa kyseisenä vuonna harjoittaa lohien kaupallista kalastusta jokialueella. Kaupallisessa kalastuksessa jokialueilta saadut Itämerenlohet velvoitettaisiin merkitsemään samalla tavoin kuin merestä saadut lohet. Näin tehostettaisiin lohienkalastuksen valvontaa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä marraskuuta 2018.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 NYKYTILA.....	3
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	5
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	5
4 ASIAN VALMISTELU.....	6
5 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	7
6 AHVENANMAAN ASEMA.....	7
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	8
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT.....	8
2 VOIMAANTULO.....	13
3 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	13
LAKIEHDOTUS.....	15
Laki Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta.....	15
LIITE.....	19
RINNAKKAISTEKSTI.....	19
Laki Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta.....	19

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

Lailla Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta (1048/2016) (*täytäntöönpanolaki*) otettiin Suomessa vuoden 2017 alussa käyttöön uusi toimijakohtainen kalastuskiintiöjärjestelmä. Kiintiöjärjestelmän keskeinen sisältö on Suomen kalastuskiintiöiden jakaminen kaupallisille kalastajille määräaikaisina siirrettävinä ja ei-siirrettävinä käyttöoikeuksina.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jakaa vuosittain Suomen kalastuskiintiöistä toimijakohtaiset kalastuskiintiöt kaupallisille kalastajille heidän käyttöoikeuksiansa perusteella. Siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä voidaan tietyin rajoituksin siirtää kaupalliselta kalastajalta toiselle.

Uusi kiintiöjärjestelmä toimi ensimmäisenä soveltamisvuotena 2017 odotuksia vastaavasti. Maa- ja metsätalousministeriö jakoi vuoden 2016 lopussa silakan ja kilohailin kalastuskiintiöitä koskevat siirrettävät käyttöoikeudet, joiden perusteella Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jakoi toimijakohtaiset kalastuskiintiöt troolikalastusta harjoittaville kaupallisille kalastajille vielä joulukuun 2016 lopussa. Maaliskuussa 2017 maa- ja metsätalousministeriö jakoi lohen kalastuskiintiöitä koskevat siirrettävät käyttöoikeudet, joiden perusteella Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jakoi toimijakohtaiset kalastuskiintiöt ja niihin liittyvät saalisloihin kiinnitettävät merkit lohenkalastusta harjoittaville kaupallisille kalastajille. Joulukuussa 2017 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jakoi myös ei-siirrettävien käyttöoikeudet aloittaville kaupallisille kalastajille sekä troolikalastukseen silakan ja kilohailin vuoden 2018 toimijakohtaiset kalastuskiintiöt. Maaliskuussa jaettiin muutkin toimijakohtaiset kalastuskiintiöt vuodelle 2018.

Maa- ja metsätalousministeriö on yhdessä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä maanmittauslaitoksen tietotekniikan palvelukeskuksen (Mitpa) kanssa ottanut käyttöön täytäntöönpanolaissa tarkoitetun kalastuskiintiörekisterin ja kehittänyt sitä edelleen. Rekisteri on toiminut odotuksia vastaavasti ja sen sähköisen asioinnin osio on parhailaan rakenteilla.

Kaupalliset kalastajat ovat kalastaneet heille jaettujen toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden rajoissa, maksaneet niitä koskevat käyttömaksut (kokonaiskertymä 227 543 euroa) valtiolle ja tehneet kiintiösiirtoja keskenään. Vuonna 2017 toteutettiin yhteensä 101 silakkaa tai kilohailia koskevaa kiintiönsiirtoa, joissa siirrettiin yhteensä 18 210 tonnia Pohjanlahden silakkakiintiöstä (34 siirtoa ja n. 15 prosenttia koko Manner-Suomen kiintiöstä), 8 500 tonnia Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakkakiintiöstä (48 siirtoa ja n. 23,5 prosenttia koko Manner-Suomen kiintiöstä) sekä 4 175 tonnia kilohailikiintiöstä (19 siirtoa ja n. 28,5 prosenttia koko Manner-Suomen kiintiöstä). Silakkaa ja kilohailia koskevien siirtojen yhteismäärä oli 30 885 tonnia, joka on noin viidesosa kyseisten lajien saaliiden yhteismäärästä (noin 150 000 tonnia) vuonna 2017.

Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakkakiintiötä koskevista siirroista Ahvenanmaalle siirrettiin 2 782 tonnia. Ahvenanmaalta ei lainkaan siirretty kiintiötä Manner-Suomeen, koska kyse oli Manner-Suomen kaupallisten kalastajien toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden vastikkeellisesta siirrosta Ahvenanmaan toimijoille. Kaikista silakan ja kilohailin siirroista yhteensä 12 koski siirtoja Suomen sekä Viron tai Ruotsin toimijoiden välillä. Suomeen saatiin ulko-

maisten toimijoiden kanssa tehdyissä siirroissa aina vähintään saman verran silakkaa tai kilohailia, kuin mitä siirrettiin ulkomaille.

Vuonna 2017 tehtiin 44 kpl Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohikiintiötä koskevaa siirtoa yhteensä 3 418 lohen edestä, mikä muodosti n. 13,5 prosenttia koko Manner-Suomen kiintiöstä. Suomenlahden lohikiintiön osalta siirtojen määrä ja laajuus oli vähäinen. Lohta ei lainkaan siirretty ulkomaiden toimijoiden kanssa tai Ahvenanmaalle.

Siirrettävää käyttöoikeutta siirrettiin toimijoiden kesken 13 kertaa vuonna 2017. Silakkakiintiöiden, kilohailikiintiön ja Suomenlahden lohikiintiön osalta siirtojen määrä oli vähäinen. Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohikiintiön osalta 11 siirrosta siirtyi yhteensä 32,093 promillea. EU:n neuvoston vahvistamia Suomen silakan, kilohailin tai lohen kalastuskiintiöitä vuodelle 2017 ei ylitetty. Kilohailikiintiön osalta hyödynnettiin kuitenkin sekä Suomen että toimijoiden tasolla oikeutta kirjata kiintiöitä ylittävät saaliit silakan kiintiöihin enintään 9 prosentin edestä. Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden ylityksiä oli vuonna 2017 vain muutama.

Täytäntöönpanolain 27 §:ssä määrätään, että siirrettävät käyttöoikeudet palautuvat valtiolle, jos niiden perusteella jaettuja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä ei itse käytetä tai siirretä toiselle toimijalle. Puolet siirrettävästä käyttöoikeudesta palautuu valtiolle, jos kahtena kolmesta peräkkäisestä vuodesta käyttöaste tai siirtäminen on vähemmän kuin puolet toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä ja vastaavasti kaikki siirrettävä käyttöoikeus palautuu valtiolle, jos käyttöä tai siirtoja ei ole lainkaan. Vuotta 2017 koskevan alustavan tarkastelun perusteella erityisesti Suomenlahden lohikiintiön osalta on lukuisia siirrettävän käyttöoikeuden haltijoita, joilta käyttöoikeutta palautuu valtiolle, ellei toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttöä tai siirtämistä lisätä vuonna 2018. Myös Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohikiintiön ja Pohjanlahden silakkakiintiön osalta voidaan havaita tällaista vajaakäyttöä. Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakkakiintiön ja kilohailikiintiön osalta vajaakäyttö on vähäistä. Mekanismin tarkoitus on varmistaa toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden korkea käyttöaste ja siirtää vajaakäytössä olevaa siirrettävää käyttöoikeutta pääasiassa aktiivisille ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijoille, eli aloitteleville kaupallisille kalastajille.

Uuden kalastuskiintiöjärjestelmän on jo havaittu johtaneen kalastuksen ajoituksen ja saaliiden kertymisen muutokseen. Keskeinen muutos on se, että Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakkasaalis on kasvanut ja kyseinen saalis sekä kilohailisaalis kertyivät aikaisempaa tasaisemmin. Tämä on pidentänyt kalastuskautta ja johtanut saaliin tarjontaan, joka paremmin vastaa markkinoiden kysyntään. Vastaava kehitys on tapahtunut lohenkalastuksessa. Uusi kiintiöjärjestelmä yhdessä merialueen kaupallisen lohenkalastuksen säätelyn muutosten kanssa johti toimijoiden mukaan lohen kalastajahinnan olennaiseen nousuun. Lohien merkintäjärjestely toimi myös tavoitteiden mukaisesti, ja sen avulla on kyetty valvomaan entistä tehokkaammin lohen kalastusta ja kauppaa. Lohimerkkien käytännön toimivuutta kehitetään edelleen.

Järjestelmä on myös vähentänyt tarvetta kalastuksen säätelylle sitä koskevilla valtioneuvoston asetuksilla. Ennen järjestelmän käyttöönottoa jouduttiin antamaan asetukset tulevan vuoden kalastuksen järjestelyistä, erityisesti silakan ja kilohailin troolikalastuksen osalta. Lisäksi järjestelyjä oli tarpeen vuoden aikana muuttaa sekä antaa asetuksia kalastuksen kielloista. Tämän elementin poistuminen on siten vähentänyt valmistelutyötä ja hallinnollista taakkaa sekä valtionhallinnossa että elinkeinoelämässä.

Kalastuskiintiöjärjestelmän tavoitteet kalastustoiminnan paremmalle suunnittelulle ja kalastuksen kannattavuuden paranemiselle näyttävät alustavan tarkastelun perusteella siten toteutu-

van. Järjestelmän tarkempi arviointityö toteutetaan luonnonvarakeskuksen toimesta vuoden 2018 aikana.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Vuoden 2017 alusta voimaan tulleen täytäntöönpanolain keskeisenä tavoitteena on kaupallisen kalastuksen kannattavuuden ja toimintaedellytysten parantaminen. Siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevan järjestelmän avulla pyritään parantamaan kaupallisen kalastuksen yritysten ja ammatinharjoittajien kykyä suunnitella ja toteuttaa oma kalastustoimintansa mahdollisimman kustannustehokkaasti ja kalan markkinoiden kannalta optimaalisesti, minkä seurauksena myös alan kannattavuus ja kyky kehittää toimintaansa paranisi. Samalla päävastuu kalastuskiintiöiden käytöstä siirtyi valtiolta kalastusalan yrityksille ja ammatinharjoittajille. Esityksen tavoitteena on vahvistaa täytäntöönpanolain alkuperäisten tavoitteiden saavuttamisen edellytyksiä.

Esityksellä ehdotetaan muutosta täytäntöönpanolakiin siten, että toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakamisen menettelyjä selvennetään. Selvennyksen tarve koskee toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakamisen menettelyjä. Pykälää on tarpeen tarkentaa siten, että ennen toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakoa mahdolliset siirrot ja vähennykset edelliseltä vuodelta otettaisiin huomioon Suomen kalastuskiintiöiden määrissä.

Lisäksi on tarpeen lisätä lakiin säännös siitä, että maa- ja metsätalousministeriö voisi päättää, että Suomen silakan tai kilohailin toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä voidaan ylittää kymmenellä prosentilla Euroopan parlamentin ja neuvoston yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen 1380/2013 15 artiklan 9 kohdassa tarkoitettujen lisämäärien hyödyntämiseksi. Kyseisen EU-määräyksen tarkoitus on mahdollistaa jäsenvaltioiden kalastuskiintiöiden ylittäminen enintään kymmenellä prosentilla siten, että ylitystä vastaavat määrät vähennettäisiin sellaisenaan ilman seuraamuksia seuraavan vuoden kalastuskiintiöistä. Tämä mahdollisuus seuraavan vuoden kalastuskiintiöistä käyttämiseen jo edeltävänä vuotena sisällytettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen 1380/2013 mekanismina, joka lisää joustavuutta kalojen purkamisvelvoitteen toimeenpanossa. Suomessa sitä voitaisiin tarvittaessa käyttää tilanteissa, joissa tiedetään, että tulevan vuoden kalastuskiintiötä tullaan tieteellisen neuvon perusteella merkittävästi suurentamaan ja kiintiön pienuus rajoittaa kalastusta. Tällöin olisi mahdollista hyödyntää osa tästä tulevasta kalastuskiintiön lisäyksestä jo kyseisenä vuonna ja siten vähentää rajoittavan kalastuskiintiön kielteisiä vaikutuksia. Maa- ja metsätalousministeriö päättäisi kiintiöiden ylittämisen mahdollisuudesta tapauskohtaisesti ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ottaisi huomioon maa- ja metsätalousministeriön päätöksen vaikutukset tehdessään seuraavan vuoden toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevat päätökset.

Esitys sisältää myös lisäyksen siitä, että jokialueelta kaupallisessa kalastuksessa pyydettyjen, Itämerestä peräisin olevien lohien ensimyynti olisi sallittu vain niille kaupallisille kalastajille, jotka ovat ilmoittaneet elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle aikovansa kyseisenä vuonna harjoittaa lohien kaupallista kalastusta jokialueella. Kaupallisessa kalastuksessa jokialueilta saadut Itämerenlohjet veloitettaisiin merkitsemään samalla tavoin kuin merestä saadut lohjet. Säännöksen tarkoituksena on tehostaa lohienkalastuksen valvontaa.

Täytäntöönpanolakiin ehdotetaan myös eräitä teknisluonteisia korjauksia.

3 Esityksen vaikutukset

Vuoden 2107 alussa käyttöön otetun siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevan järjestelmän avulla pyritään parantamaan kaupallisen kalastuksen yritysten ja ammatinharjoittajien kykyä suunnitella ja toteuttaa oma kalastustoimintansa mahdollisimman kustannustehokkaasti ja kalan markkinoiden kannalta optimaalisesti, minkä seurauksena myös alan kannattavuus ja kyky kehittää toimintaansa paranisi.

Kiintiöjärjestelmään ehdotetut muutokset edistäisivät osaltaan edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamista. Ehdotettujen muutosten seurauksena rysäkalastusta harjoittavat kaupalliset kalastajat saisivat heille jaettavat toimijakohtaiset kalastuskiintiöt normaalitilanteessa yhdellä viranomaispäätöksellä. Päätös tehtäisiin kevättalvella, kun tiedot mahdollisista siirroista ja vähennyksistä edelliseltä vuodelta ovat varmistuneet ja hyvissä ajoin ennen kuin kalastuskausi keväällä alkaisi. Troolikalastusta harjoittaville kaupallisille kalastajille on kuitenkin edelleen tarpeen jakaa alustavat toimijakohtaiset kalastuskiintiöt ennen vuodenvaihdetta siten, että he voivat aloittaa kalastuksen heti vuoden vaihduttua. Myös näille toimijoille jaettaisiin lopulliset toimijakohtaiset kalastuskiintiöt kevättalvella, kun tiedot mahdollisista siirroista ja vähennyksistä edelliseltä vuodelta ovat varmistuneet.

Kiintiöjärjestelmän täydentäminen mahdollisuudella ylittää Suomen kalastuskiintiöt ja toimijakohtaiset kalastuskiintiöt enintään kymmenellä prosentilla antaisi lisäjoustavuutta järjestelmään ja nostaisi Suomen kalastuskiintiöiden käyttöastetta. Mekanismi vaikuttaisi siten uuden kiintiöjärjestelmän tavoitteiden suuntaisesti.

Ehdotettu uusi laki vähentää hieman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kalataloushallinnon tehtäviä erityisesti merialueen kalataloustehtävistä pääosin vastaavassa Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa. Muutokset mahdollistaisivat sen, että normaalitilanteessa toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevat jakopäätökset tehtäisiin troolikalastusta lukuun ottamatta vain kerran vuodessa.

Toisaalta jokialueelta kaupallisessa kalastuksessa saatujen lohien merkintävelvoite lisäisi hieman viranomaisten ja kaupallisten kalastajien tehtäviä. Järjestely parantaisi kuitenkin viranomaisten ja kalakaupan mahdollisuuksia valvoa, että myyntiin otetaan vain laillisesti pyydettyjä lohia.

Lainsäädäntöön tehtävillä muutoksilla ei ole olennaisia vaikutuksia julkiseen talouteen.

4 Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä.

Esitysluonnoksesta järjestettiin laaja lausuntokierros. Lausuntonsa antoivat valtiovarainministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristöministeriö, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Ahvenanmaan maakunnan hallitus, Luonnonvarakeskus, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Verohallinto, Maanmittauslaitos, Maaseutuvirasto, Metsähallitus, Tietosuojavaltuutetun toimisto, Kalatalouden Keskusliitto, Suomen Ammattikalastajaliitto, Suomen Kala-kauppiaaliitto, Suomen Kalankasvattajaliitto, Suomen sisävesiammattikalastajaliitto, Elintarviketeollisuusliitto, Päivittäistavarakauppayhdistys, Suomen Luonnonsuojeluliitto, WWF Suomi, Tornio-Muonijokiseura, Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio, Lapin liitto, Kymenlaakson liitto, Pirkanmaan liitto, Pohjois-Savon liitto, Varsinais-Suomen liitto, Uudenmaan liitto, Pohjanmaan liitto, Perämeren kalatalousyhteisöjen liitto, Pohjois-Iin jakokunta ja Etelä-Iin jakokunta.

HE 85/2018 vp

Lausunnoissa lakiin ehdotettuja muutoksia pidettiin yleisesti perusteltuina ja kannatettavina. Kalastuselinkeinoa, tutkimusta ja hallintoa edustavat tahot kannattivat esitystä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 1380/2013 15 artiklan 9 kohdan lisämäärien käyttömahdollisuudesta. Kolme tahoa vastusti mahdollisuuden käyttöönottoa.

Sekä kalastuselinkeinoa, tutkimusta, hallintoa että luonnonsuojelua edustavat tahot kannattivat jokialueille ehdotettua kaupallisessa kalastuksessa pyydettyjen lohien merkitsemisvelvoitetta. Kaksi tahoa vastusti ehdotusta.

Eräissä lausunnoissa pyydettiin arvioita siitä, miten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 1380/2013 15 artiklan 8 kohdan joustomahdollisuus ja 9 kohdan lisämäärien samanlainen käyttö kiintiöseurannassa toimii kilohailikiintiön osalta. Tätä koskevaa arviointia on kuvattu 4 §:n 4 momentin perusteluissa esittämällä ne harvat tilanteet, joissa lisämäärämahdollisuuden soveltaminen kilohailikiintiöön voisi tulla ajankohtaiseksi. Lisäksi kyseinen taho totesi, että esityksestä ei suoraan ilmene miten käyttömaksu ehdotetussa lisämäärien käytössä toimisi. Käyttömaksua koskeva menettely lisämäärien osalta on tämän vuoksi selostettu 4 §:n 4 momentin perusteluissa. Lisämääriä koskevat säännökset on lisäksi tarkennettu 20 ja 29 §:ssä.

Eräät tahot katsoivat, että jokialueille ehdotettua lohien merkitsemisvelvoitetta olisi sovellettava myös Tornionjoen kalastusalueen kalastussäännön kattamalla jokialueella ja tämän tulisi käydä ilmi esityksestä. Tätä koskeva maininta on asian selventämiseksi lisätty 6 a §:n perusteluihin.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Eduskunnassa on vireillä hallituksen esitys maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskeväksi lainsäädännöksi (HE 14/2018 vp). Sen lakiehdotuksena 144 ehdotetaan muutettaviksi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain 19, 20, 21, 29 ja 30 pykälä. Esitykset on tarpeen sovittaa yhteen siten, että tässä esityksessä olevat muutokset mainittuihin pykäliin otetaan myös huomioon esityksen 14/2018 vp lakiehdotuksessa 144.

6 Ahvenanmaan asema

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 16 kohdan mukaan Ahvenanmaalla on lainsäädäntövalta kalastusta, kalastusalueiden rekisteröintiä ja kalastuselinkeinon ohjaamista kuuluvissa asioissa. Täytäntöönpanolakiin ehdotettuja muutoksia ei siten sovellettaisi Ahvenanmaalla.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

4 §. *Suomen kalastuskiintiön täyttyminen tai suurimman sallitun pyyntiponnistustason saavuttaminen.* Pykälään ehdotetaan uutta 4 momenttia, joka antaisi maa- ja metsätalousministeriölle mahdollisuuden päättää, että Suomen kalastuskiintiöt ja toimijakohtaiset kalastuskiintiöt voidaan ylittää enintään kymmenellä prosentilla Euroopan parlamentin ja neuvoston yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen 1380/2013 15 artiklan 9 kohdassa tarkoitettujen lisämäärien hyödyntämiseksi. Tämä mekanismi seuraavan vuoden kalastuskiintiöiden hyödyntämiseksi sisällytettiin asetukseen 1380/2013 lisäämään joustavuutta kalojen purkamisvelvoitteen toimeenpanoon. Suomessa sitä voitaisiin harkita käytettävien tilanteissa, joissa tiedetään, että tulevan vuoden Suomen kalastuskiintiötä tullaan merkittävästi nostamaan tieteellisen neuvon perusteella ja halutaan mahdollistaa suurenevan kiintiön osittainen käyttö jo edeltävänä vuonna. Jos esimerkiksi Pohjanlahden silakkakiintiön tiedetään tulevana vuonna suurenevan 20 prosentilla, voitaisiin tästä ennalta hyödyntää enintään kymmenen prosenttia ja siten tasata vuosien välistä vaihtelua erityisesti niissä tilanteissa, joissa kalastuskiintiöt rajoittavat kalastusta. Suuret vaihtelut kiintiöiden koossa ovat ominaisia erityisesti silakan ja kilohailin osalta.

On tarpeen ottaa huomioon, että asetuksen 1380/2013 15 artiklan 8 kohdassa oleva mahdollisuus kirjata sivusaalis yhdeksän prosentin edestä kohdelajin toimijakohtaiseen kalastuskiintiöön koskee nimenomaisesti kiintiötä, eikä 15 artiklan 9 kohdassa tarkoitettuja lisämääriä. Jos toimijakohtainen silakkakiintiö on esim. 10 000 tonnia, mahdollistaa se enintään 900 tonnin kilohailisaaliin kirjaamisen kyseiseen kiintiöön. Näin ollen toimijakohtaisen silakkakiintiön ylittäminen artiklan 15(9) tarkoittamalla kymmenen prosentin lisämäärällä (1 000 tonnia) yhteensä enintään 11 000 tonnin saaliiksi, ei mahdollista kilohailin sivusaaliin kirjaamista 1 000 tonnin lisämäärään. Kyseiseen toimijakohtaiseen silakkakiintiöön kirjattava kilohailisaalis on siten aina enintään 900 tonnia. Tämä on myös säädetty täytäntöönpanolain 24 §:n 2 momentissa, jossa todetaan, että muun kuin kohdelajin kiintiön ylittäneet saaliit tai saaliit, joita varten ei ole kiintiötä, voidaan kirjata enintään yhdeksän prosentin edestä kohdelajin kiintiöön.

Lisäksi 15 artiklan 8 kohdassa olevan joustomahdollisuuden hyödyntäminen tekee 15 artiklan 9 kohdassa tarkoitettujen lisämäärien hyödyntäminen vaikeaksi kilohailikiintiön osalta. Kiintiöiden seurannan kannalta ei ole mahdollista samanaikaisesti käyttää molempia mekanismeja, minkä johdosta 15 artiklan 9 kohdan lisämäärien hyödyntämismahdollisuutta ei pääsääntöisesti sovellettaisi kilohailikiintiölle. Tämä mahdollisuus sisältyisi kuitenkin lakiin esim. sellaiseen epätodennäköiseen tilanteeseen, jossa kalakantojen kehityksen seurauksena Suomen kilohailikiintiö olisi Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakkakiintiötä suurempi. Käytännössä kilohailia saadaan kuitenkin lähinnä silakan kalastuksen sivusaaliina ja Suomen kilohailikiintiö on ollut merkittävästi pienempi kuin silakkakiintiöt. Tämän vuoksi myös 15 artiklan 8 kohdassa olevaa joustomahdollisuutta sovelletaan lähtökohtaisesti vain kilohailisaaliille.

Jos ehdotetun 4 momentin perusteella vain osa toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijoista ylittäisi kiintiönsä kymmenellä prosentilla, se voisi johtaa siihen, että he käytännössä käyttäisivät kokonaan sen kiintiömäärän tai osan siitä, joka muutoin siirtyisi tulevalle vuodelle jaettavaksi kaikille käyttöoikeuksien haltijoille. Tehokkaasti toimivat kiintiönhaltijat voisivat siten lisätä kalastustaan ja nostaa Suomen kalastuskiintiön käyttöastetta. Mekanismi vaikuttaisi siten uuden kiintiöjärjestelmän tavoitteiden suuntaisesti. Vasta jos kaikki tai suuri osa kiintiönhaltijoista ylittäisivät kiintiönsä kymmenellä prosentilla, johtaisi se siihen, että osa tulevan kalastusvuoden kiintiöstä kalastetaan ennalta.

Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden ylittäminen kymmenellä prosentilla voi siis johtaa siihen, että Suomen kalastuskiintiöstä vähennetään seuraavana vuonna vastaava määrä. Tätä koskevasta määrästä ei siten veloitettaisi käyttömaksua, koska käyttömaksu määrätään siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijalle hänen saamastaan toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä, kuten täytäntöönpanolain 26 §:n 3 momentissa säädetään. Toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä voi siirtää toiselle kaupalliselle kalastajalle, joten toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijana voi olla toimija, jolla ei ole käyttöoikeutta. Näin ollen kiintiön ylityksen määrän osalta ei sellaiselle haltijalle voisi määrätä käyttömaksua. Voidaan kuitenkin arvioida, että Suomen kalastuskiintiön ylittäminen enintään kymmenellä prosentilla tulee olemaan harvinaista. Useimmiten tulee olemaan kysymys Suomen kalastuskiintiön käyttämisestä siten, ettei siitä siirry osia seuraavalle vuodelle. Kyse olisi siten kuluvaan kalastusvuoden kiintiön käytöstä, josta olisi jo maksettu käyttömaksu. Muutoksella ei siten pääsääntöisesti olisi vaikutusta käyttömaksun kertymään.

6 a §. *Jokialueiden kaupallisia lohisaaliita koskevat erityismääräykset.* Itämerenlohta pyydetään merialueiden ulkopuolella kaupallisesti lähinnä Kemijoen ja Iijoen alueilla. Myös muilla jokialueilla kuten Tornionjoella saatetaan pyytää lohta myyntitarkoituksessa, eli harjoittaa kaupallista lohienkalastusta. Suomen ja Ruotsin välillä tehdyn rajajokisopimuksen olennaisena osana olevan Tornionjoen kalastusalueen kalastussäännön 22 §:n mukaan sovelletaan kunkin maan kalastuslainsäädäntöä ja sen nojalla annettuja säännöksiä, ellei kalastussäännössä ole asiaa koskevia erityismääräyksiä. Kalastussäännössä ei ole lainkaan määräyksiä jokialueella harjoitettavasta lohien kaupallisesta kalastuksesta ja siitä saatujen lohien merkinnästä, joten lohien merkintävelvoitetta koskevaa kansallista kalastuslainsäädäntöä sovellettaisiin suomalaisiin kaupallisiin kalastajiin.

Jokialueilla ei sovelleta EU:n yhteistä kalastuspolitiikkaa ja sen mukaisia kalastuskiintiöitä ja valvontatoimia. Jokialueilta saadaan kuitenkin saaliiksi olennaisia määriä lohia ja ne päätyvät kalakauppaan samalla tavalla kuin mereltä saaliiksi saadut ja kiintiöihin kuuluvat lohet. Näitä jokialueelta saatuja lohia ei koske täytäntöönpanolain 25 §:n velvoite merkitä saaliiksi saadut lohet erillisellä tunnisteella. Näistä seikoista johtuen kalakaupassa on myös kaupallisten kalastajien laillisesti pyytämiä kaloja, joita ei ole merkitty tunnisteella. Merkitsemättömien lohien esiintyminen kalakaupassa aiheuttaa epätietoisuutta sekä kuluttajien että kalakaupan toimijoiden keskuudessa ja vaikeuttaa lohien kaupan valvontaa. Myös toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden seurannan kannalta on tarpeen parantaa jokialueella harjoitettavan kaupallisen lohienkalastuksen valvonnan edellytyksiä.

Pykälän 1 momentissa esitetään siten, että jokialueelta kaupallisessa kalastuksessa pyydettyjen, Itämerestä peräisin olevien lohien ensimyynti olisi sallittu vain sellaisille kaupallisille kalastajille, jotka ovat ilmoittaneet elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle aikovansa kyseisenä vuonna harjoittaa lohien kaupallista kalastusta jokialueella. Ensimyynnillä tarkoitettaisiin kalastuslain 91 §:n 1 momentissa tarkoitettua kauppaa, jossa lohi myydään ensimmäisen kerran sen saaliiksi saamisen jälkeen. Lisäksi pykälässä olisi säännös siitä, että jokialueella kaupallisten kalastajien saamat lohet olisi merkittävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta saadun tunnisteen avulla siten, että voidaan tunnistaa lohien pyytäneet kaupallinen kalastaja. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jakaisi ennen kalastuskauten alkua tunnisteet ilmoittautuneille kaupallisille kalastajille ja saisi tarkemmat tiedot kyseisten toimijoiden harjoittamasta lohienkalastuksesta. Muut kaupalliset kalastajat eivät kyseisen vuoden aikana saisi harjoittaa jokialueelta pyytämänsä lohien ensimyyntiä. Merkintäjärjestelmästä tulisi siten nykyistä kattavampi, mikä loisi edellytykset lohien kaupan tehokkaammalle valvonnalle ja sääntöjen vastaisen lohien kalastuksen ja myynnin estämiselle.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan asetuksenantovaltuutta, jolla voitaisiin säätää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle annettavan ilmoituksen sisällöstä ja sen antamisen ajankohdasta. Ilmoitukseen voitaisiin edellyttää sisällytettävän tiedot edellisenä vuonna jokialueen kaupallisessa kalastuksessa saaduista lohista. Lisäksi voitaisiin määrätä tiettyä jokialuetta tai tiettyä aikaa koskevista kaupallisten kalastajien lohisaaliin enimmäismääristä ja jokialueelta saadun lohisaaliin koostumusta (esimerkiksi eväleikattujen/eväleikkaamattomien lohien osuutta saaliissa) koskevista rajoituksista sekä jokialueelta saadun lohisaaliin merkitsemismenettelyistä ja tunnusteen tarkemmasta sisällöstä. Pykälässä tarkoitettua valtuutta käytettäisiin sääntöjen vastaisen lohien kalastuksen ja myynnin ehkäisemiseksi ja kalakaupan valvonnan tehostamiseksi hyödyntäen ilmoittautumismenettelyn yhteydessä kerättävää jokialueen kaupallista lohienkalastusta ja lohisaaliita koskevaa tietoa sekä parasta käytettävissä olevaa tieteellistä tietoa.

Lohenkalastuksen säätelemiseksi on tietyissä tapauksissa tarve asettaa erilaiset velvoitteet eri kaupallisten kalastajien ryhmiin kuuluville kaupallisille kalastajille ja toisaalta toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden järjestelmään kuuluville ja järjestelmään kuulumattomille kaupallisille kalastajille. Tästä johtuen pykälän 3 momentissa esitetään, että 2 momentissa tarkoitettuja asetuksia annettaessa voidaan niiden mukaiset velvoitteet säätää erilaisina eri kaupallisten kalastajien ryhmiin kuuluville kaupallisille kalastajille.

19 §. *Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakomenettely.* Jotta 20 §:n toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskeva jakomenettely olisi ymmärrettävä ja kaupalliset kalastajat tietäisivät, mistä Suomen kalastuskiintiöiden osuuksista Ahvenanmaan maakunnan osuudet, erilliset kalastuskiintiöt sekä ei-siirrettävien ja siirrettävien käyttöoikeuksien perusteella jaettavat toimijakohtaiset kalastuskiintiöt lasketaan, jakomenettelystä on säädetty erillisessä pykälässä.

Kyseisen pykälän 1 momenttiin lisättäisiin selventävä maininta siitä, että Suomen kalastuskiintiöiden määrissä otetaan huomioon edellisen vuoden kalastustoiminnasta johtuvat mahdolliset siirrot ja vähennykset edelliseltä vuodelta osana pykälän mukaista jakomenettelyä. Mahdolliset siirrot tai vähennykset laskettaisiin Euroopan komissiolle toimitettujen edellisen vuoden saalismäärien perusteella. Lisäys selventäisi, minkä menettelyiden mukaisesti Suomen kalastuskiintiöiden määrät lasketaan ennen toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakamista 19 ja 20 §:n mukaisesti.

Pykälän 4 momenttia muutettaisiin siten, että viittaus neuvoston asetukseen (EY) N:o 847/96 poistettaisiin. Sen sijaan käytettäisiin yleistä muotoilua, jonka mukaan toimijakohtaiset kalastuskiintiöt ja niiden käyttämättömät osat, joita Euroopan unionin yhteisestä kalastuspolitiikasta annettujen Euroopan unionin säännösten mukaan ei voida siirtää seuraavalle kalenterivuodelle, palautuvat maa- ja metsätalousministeriön hallinnoitaviksi niiden soveltamista seuraavan kalenterivuoden 6 päivänä tammikuuta. Näin viittaus koskisi myös kiintiöiden siirtoa perustuen Euroopan parlamentin ja neuvoston yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen 1380/2013 artiklaan 15(9). Kyseinen säännös koskee kaikkia purkamisvelvoitteen alaisia kalalajeja. Tämä tarkoittaa, että esimerkiksi Suomenlahden lohikiintiöstä käyttämättömäksi jäävästä esim. 25 prosentista maa- ja metsätalousministeriön hallinnoitavaksi siirtyisi 15 prosenttia ja 10 prosenttia siirtyisi seuraavalle vuodelle jaettavaksi toimijakohtaisina kalastuskiintiöinä.

20 §. *Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakaminen.* Siirrettävät ja ei-siirrettävät käyttöoikeudet antavat oikeuden kalastaa tietyn osuuden Suomen kalastuskiintiöstä. Varsinainen mahdollisuus hyödyntää Suomen kalakantoja syntyy, kun Suomen vuosittainen kalastuskiintiö jaetaan 19 §:n menettelyn mukaisesti siirrettävän tai ei-siirrettävän käyttöoikeuden osoittaman promilleosuuden perusteella kalenterivuositaiseksi toimijakohtaiseksi kalastuskiintiöksi. Toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä jaettaessa periaatteena on lisäksi, että kaikki Suomen sila-

kan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöt jaetaan kaupallisille kalastajille 19 §:n mukaisesti, eikä valtiolle jätetä jakamatta mitään osuutta.

Nykyisessä pykälässä oleva menettely toimijakohtaisten kiintiöiden jakamiseksi on suunniteltu siten, että se, tietyistä monimutkaistavista reunaehdoista huolimatta, olisi mahdollisimman kevyt sekä hallinnolle että kaupallisille kalastajille. Vuoden 2017 kokemusten perusteella on tarpeen tarkentaa menettelyjä toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakamisessa siten, että se olisi entistä toimivampi.

Ehdotettu toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jako on vuosittainen toimenpide, joka edellyttää taustatiedoksi tiedot Itämeren kiintiöasetuksen mukaisista seuraavaa kalenterivuotta koskevista Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöistä, Ahvenanmaan maakunnalle siirrettävistä kiintiömääristä, erillisistä kalastuskiintiöistä sekä voimassa olevista siirrettävistä ja ei-siirrettävistä käyttöoikeuksista. Mahdollisista kiintiöiden ylityksistä ja Suomen kalastuskiintiöihin edelliseltä vuodelta tehtävistä siirroista johtuen lopulliset toimijakohtaiset kalastuskiintiöt voidaan jakaa vasta alkuvuonna kiintiövuoden jo alettua. Tämä tapahtuisi silakan ja lohen rysäkalastuksen osalta hyvissä ajoin ennen kalastuskausien alkua. Troolikalastusta harjoittaville siirrettävän käyttöoikeuden haltijoille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee kuitenkin jakaa toimijakohtaiset kalastuskiintiöt hyvissä ajoin ennen vuoden vaihtumista, koska troolikalastusta harjoitetaan tammikuun ensimmäisestä päivästä alkaen.

Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakamisen menettely on edelleen toimiva, mutta pykälän 1 momenttia esitetään kuitenkin tarkennettavan. Nykysäännöksen mukaisesti elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ottaa toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakamisessa huomioon mahdolliset 23 §:ssä tarkoitetut toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä luopumiset ja 27 §:n 5 momentin mukaiset käyttömaksun maksamatta jättämisestä johtuvat toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden menetykset. Lisäksi esitetään, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ottaisi myös huomioon 29 §:n 4 momentin mukaiset toimijakohtaisen kalastuskiintiön ylityksestä tai sen ylittämisestä enemmän kuin kymmenellä prosentilla tehtävät vähennykset sekä edellä esitetyn 19 §:n 1 momentissa tarkoitetut siirrot ja vähennykset. Tällä tavalla elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voisi alkuvuonna tehdä toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakopäätökset, joita ei myöhemmin tarvitsisi muuttaa. Muutostarpeita aiheutuisi vain niissä harvoissa tilanteissa, joissa esim. EU:n neuvosto suurentaa kuluvan vuoden kiintiötä tai jos Suomelle kalastuskiintiöiden vaihdosta saadaan suurempia kiintiöitä. Tällä tavalla silakan ja lohen rysäkalastukseen annettaisiin normaalivuonna vain kerran toimijakohtaiset kalastuskiintiöt ja troolikalastukseen kaksi kertaa, ensin ennen vuodenvaihdetta ja sen jälkeen samanaikaisesti rysäkiintiöiden jaon kanssa. Näin muutettuna toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakaminen olisi menettelyltään entistä kevyempi sekä hallinnolle että kaupallisille kalastajille.

Pykälän 4 momenttia ehdotetaan 1 momenttiin ja 19 §:n 1 momenttiin ehdotettujen muutosten johdosta tarkennettavan siten, että poistetaan viittaukset Euroopan komission asetukseen Suomen kalastuskiintiöiden mahdollisista siirroista tai vähennyksistä edelliseltä vuodelta. Lopulliset toimijakohtaiset kalastuskiintiöt jaettaisiin alkuvuonna, jolloin mahdolliset siirtyvät tai vähennettävät kiintiömäärät ovat jo selvillä. Pykälään jäisi siten vain säännös siitä, että lisäykset Suomen kalastuskiintiöihin jaettaisiin ei-siirrettävien ja siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille niiden mukaisten osuuksien suhteessa ja vähennykset jaettaisiin edellisenä vuonna toimijakohtaisen kiintiönsä ylittäneiden tai niitä enemmän kuin maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä 4 §:n 4 momentissa tarkoitettussa tilanteessa ylittäneiden haltijoiden kesken ylitysten suuruuden mukaisessa suhteessa.

21 §. *Suomen kalastuskiintiöihin tehtävien muutosten vaikutus toimijakohtaisiin kalastuskiintiöihin.* Pykälä sisältää siirrettäviä ja ei-siirrettäviä käyttöoikeuksia koskevat säännöt niitä ta-

pauksia varten, joissa muutetaan neuvoston päätöksellä Suomen kalastuskiintiötä kesken vuotta. Pykälää tarkennettaisiin edellä 20 §:ään ehdotettujen muutosten johdosta siten, että viitattaisiin vain 20 §:ssä tarkoitettuihin toimijakohtaisiin kalastuskiintiöihin, eikä aiemmin mainittuihin 20 §:n 3 tai 4 momenttiin. Esimerkiksi jo vuoden 2018 aikana on todennäköistä, että neuvosto muuttaa asetustaan 2017/1970 Itämeren kalastusmahdollisuuksista siten, että Pohjanlahden silakkakiintiötä suurennetaan uusimman tieteellisen neuvon perusteella vastaamaan kestäväen enimmäistuoton tavoitetta. Tällöin maa- ja metsätalousministeriö kirjaisi Suomen suurennettun Pohjanlahden silakkakiintiön kalastuskiintiörekisteriin ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaisi uudet päätökset suurennetuista toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä. Päätökset annettaisiin pääsääntöisesti 20 §:n 1 momentin perusteella.

29 §. *Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan velvollisuudet ja seuraamukset niiden noudattamatta jättämisestä.* Siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttöönoton tarkoitus on siirtää vastuu kalastusmahdollisuuksien käytöstä kaupallista kalastusta harjoittaville yrityksille ja ammatinharjoittajille. Yksittäisten toimijakohtaisten kiintiöiden ylitykset voivat johtaa, mikäli kaikki yritykset käyttävät toimijakohtaiset kiintiönsä täysimääräisesti, kansallisen kalastuskiintiön ylitykseen, mistä seuraa sanktio Suomelle valtiona. Tästä johtuen toimijakohtaisten kiintiöiden ylitykset tulee välttää ja ylityksen tapahtuessa seuraamukset tulee kohdistaa oman toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä ylittäneeseen yritykseen tai ammatinharjoittajaan.

Pykälän 1 momenttiin on kuitenkin tarpeen lisätä määräys siitä, että toimijakohtaisen kalastuskiintiön ylittäminen maa- ja metsätalousministeriön vahvistamalla lisämäärällä olisi kuitenkin sallittua, mikäli maa- ja metsätalousministeriö olisi tehnyt 4 §:n 4 momentissa tarkoitettua kyseistä kalastuskiintiötä ja vuotta koskevan päätöksen Suomen kalastuskiintiön vuosittaisesta siirtomahdollisuudesta ja lisämäärien purkamisesta sekä mahdollisuudesta ylittää toimijakohtainen kalastuskiintiö. Kysymys olisi enintään kymmenen prosentin lisämäärästä. Vastaava määräys tulisi pykälän 2 momenttiin siten, että toimijakohtaisen kalastuskiintiön täytyttyä otettaisiin huomioon mahdollisuus kalastuksen jatkamiseen, kunnes toimijakohtainen kalastuskiintiö on ylittynyt maa- ja metsätalousministeriön päättämällä enintään kymmenen prosentin lisämäärällä. Samalla momenttiin lisättäisiin selventävä määräys siitä, että toimijakohtaisen kalastuskiintiön täytyttyä tai ylityttyä 4 §:n 4 momentissa tarkoitettua maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä voidaan rajattua kalastusta jatkaa erillisten kalastuskiintiöiden ja niitä koskevien säännösten perusteella. Tällöin tulee kyseeseen verkkokalastus tai pienimuotoinen rysä- ja troolikalastus.

Pykälän 2 momenttia on lisäksi tarpeen tarkentaa siten, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen myöntämä lupa tutkimus- ja koulutustarkoituksessa tapahtuvaan trooli- ja rysäkalastukseen ilman toimijakohtaista kalastuskiintiötä myös mahdollistaa sen, että saaliita ei kirjata lainkaan EU:n säännösten perusteella Suomen kalastuskiintiöihin. Neuvoston asetuksen 1224/2009 33(6) artiklan perusteella tieteellisen tutkimuksen puitteissa saadut saaliit, jotka pidetään kaupan ja myydään, luetaan, sikäli kuin ne ylittävät kyseessä olevat kiintiöt kahdella prosentilla, osaksi lippujäsenvaltioon sovellettavaa kiintiötä. Enintään kahden prosentin kiintiöstä vastaavat tieteellisessä tutkimuskalastuksessa saatavat saaliit voidaan siten jättää kirjaamatta Suomen kalastuskiintiöön.

Pykälän 3 momenttiin lisättäisiin maininta 4 §:n 4 momentissa tarkoitettua maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä sallitun lisämäärän ylittämisestä liittyen vakavasta rikkomuksesta määrättävään seuraamusmaksuun.

Pykälän 4 momentissa on säännös siitä, että kun toimijakohtaisen kalastuskiintiön ylittänyt toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija on myös siirrettävän käyttöoikeuden haltija, vähen-

nettäisiin ylitystä vastaava määrä siirrettävän käyttöoikeuden haltijan seuraavan vuoden kyseisestä toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä ja kyseinen osuus toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä palautuisi valtiolle. Säännöstä on tarpeen täydentää maininnalla siitä, että ylitystä vastaava määrä vähennetään myös toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä 4 §:n 4 momentissa tarkoitettussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitun lisämäärän ylittäneeltä käyttöoikeuden haltijalta. Tällä tavalla varmistetaan, että toimijakohtaisen kalastuskiintiön tai sallitun lisämäärän ylittäminen vähennetään asianmukaisesti seuraavan kalastusvuoden toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä siten, että mahdollinen ylitys voidaan aina vähentää käyttöoikeuden haltijalta ilman Suomen valtiolle koituvia vaikutuksia. On huomattava, että jos maa- ja metsätalousministeriö 4 §:n 4 momentin perusteella olisi päättänyt lisämäärien purkamismahdollisuudesta tietyn kalastuskiintiön osalta, tämä tarkoittaa, että toimijakohtaisen kalastuskiintiön ylittäminen maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä ei johtaisi kyseisen määrän vähentämiseen kyseiseltä käyttöoikeuden haltijalta. Tällaiset saalismäärät vähennettäisiin seuraavan kalastusvuoden Suomen kalastuskiintiöstä (tai edelliseltä vuodelta siirtyvistä kalastuskiintiön määristä) ennen toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakamista käyttöoikeuden haltijoille. Momenttiin on myös tarpeen lisätä siitä epähuomiossa pois jäänyt maininta ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijoiden samasta käsittelystä.

Pykälän 5 momenttiin on myös tarpeen lisätä maininta toimijakohtaisen kalastuskiintiön 4 §:n 4 momentissa tarkoitettussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitun lisämäärän ylittämisestä liittyen purkamisen jälkeiseen määräaikaan lisäkiintiön hankkimiseksi.

30 §. *Kaupallisen kalastuksen siirrettäviä käyttöoikeuksia, ei-siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskeva rekisteri.* Pykälässä 1 momentissa on säädetty siitä, että maa- ja metsätalousministeriö ottaa käyttöön rekisterin (*kalastuskiintiörekisteri*) osana yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitettua tietojärjestelmää. Pykälän 1 momentista on epähuomiossa jäänyt pois maininta kalastuskiintiörekisteriin myös kirjattavista ei-siirrettävistä käyttöoikeuksista, jotka ovat myös tarpeen lisätä pykälän otsikkoon.

32 §. *Haltijan oikeus käyttää kalastuskiintiörekisterin tietoja.* Pykälällä on säädetty siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kiintiöiden haltijoiden oikeudesta tietojärjestelmään kuuluvassa sähköisessä palvelussa nähdä omat tietonsa, nähdä muut siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien sekä toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijat ja siirtää hallussaan oleva toimijakohtainen kalastuskiintiö kokonaan tai osittain toiselle rekisteriin tallennetulle toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijalle. Ei-siirrettävien käyttöoikeuksien haltijat ovat epähuomiossa jääneet 1 momentissa mainitsematta ja ehdotetaan lisättävän.

2 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä marraskuuta 2018.

3 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Tässä esityksessä ehdotetaan täytäntöönpanolakiin uutta 6 a §:ää, jolla säädettäisiin, että jokialueelta kaupallisessa kalastuksessa pyydettyjen, Itämerestä peräisin olevien lohien ensimyynti olisi sallittu vain sellaisille kaupallisille kalastajille, jotka ovat ilmoittaneet elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle aikovansa kyseisenä vuonna harjoittaa lohien kaupallista kalastusta jokialueella. Lisäksi jokialueella kaupallisessa kalastuksessa saadut lohet olisi merkittävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta saadun tunnisteiden avulla siten, että voidaan tun-

HE 85/2018 vp

nistaa lohta pyytäneen kaupallisen kalastajan nimi ja tunnus. Pykälään sisältyy myös asetuk-senantovaltuus.

Vastaavat säännökset sisältyvät merialueen kaupallisen kalastuksen osalta täytäntöönpanolain 25 §:ään, joka oli osana hallituksen esitystä HE 103/2016 vp., jota perustuslakivaliokunta arvioi lausunnossaan PeVL 44/2016 vp.. Täytäntöönpanolain 25 § on ehdotettua uutta 6 a §:ää ankarampi, koska uusi pykälä mahdollistaa jokialueelta kaupallisesti kalastettujen lohien ensimyyntin yksistään ilmoittautumalla elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, kun meri-alueelta pyydettyjen lohien ensimyynti on 25 §:ssä sallittu vain lohen toimijakohtaisen kalas-tuskiintiön haltijalle. Täytäntöönpanolain 25 §:ssä on myös säännös merialueelta pyydettyjen ja myytävien lohien merkintävelvoitteesta sekä vastaavat asetuk-senantovaltuudet kuin uudessa 6 a §:ssä. Hallituksen käsityksen mukaan uuden 6 a §:n voidaan katsoa täyttävän perustuslain vaatimukset.

Edellä olevan perusteella hallitus katsoo, että esitettävät muutokset ovat luonteeltaan lainsäädäntötekknisiä ja esittää, että lakiehdotus voitaisiin hyväksyä tavallisessa lainsäätämisjärjestyk-sessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain (1048/2016) 19 §:n 1 ja 4 momentti, 20 §:n 1 ja 4 momentti, 21 §, 29 §:n 1—5 momentti, 30 §:n otsikko ja 1 momentti ja 32 §:n 1 momentti sekä

lisätään 4 §:ään uusi 4 momentti ja lakiin uusi 6 a § seuraavasti:

4 §

Suomen kalastuskiintiön täytyminen tai suurimman sallitun pyyntiponnistustason saavuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriö voi päättää Euroopan parlamentin ja neuvoston yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen 15 artiklan 9 kohdassa tarkoitetun kiintiöiden vuosittaisen siirtomahdollisuuden käyttämisestä siten, että se sallii päätöksellään silakan, kilohailin tai lohen lisämäärien purkamisen. Lisämäärät voivat olla enintään kymmenen prosenttia kyseisistä Suomen kalastuskiintiöistä ja 20 §:ssä tarkoitetut silakan, kilohailin tai lohen toimijakohtaiset kalastuskiintiöt voidaan ylittää enintään kymmenellä prosentilla lisämäärien hyödyntämiseksi.

6 a §

Jokialueiden kaupallisia lohisaaliita koskevat erityismääräykset

Jokialueelta kaupallisessa kalastuksessa pyydettyjen Itämerestä peräisin olevien lohien ensimyynti on sallittu vain sellaisille kaupallisille kalastajille, jotka ovat ilmoittaneet elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle aikovansa kyseisenä vuonna harjoittaa lohien kaupallista kalastusta jokialueella. Jokialueella kaupallisessa kalastuksessa saadut lohet on merkittävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta saadun tunnusteen avulla siten, että voidaan tunnistaa lohta pyytäneen kaupallisen kalastajan nimi ja tunnus.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää:

- 1) 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä ja sen antamisen ajankohdasta;
- 2) tietyllä jokialueella tai tietyssä aikana kaupalliselle kalastajalle sallittavan lohisaaliin enimmäismäärästä;
- 3) jokialueelta saadun lohisaaliin koostumusta koskevista rajoituksista;
- 4) jokialueelta saadun lohisaaliin merkitsemismenettelyistä ja tunnusteen tarkemmasta sisällöstä.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua asetusta annettaessa voidaan sen mukaiset velvoitteet asettaa erilaisina eri kaupallisten kalastajien ryhmiin kuuluville kalastajille.

19 §

Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakomenettely

Ennen ei-siirrettävien ja siirrettävien käyttöoikeuksien perusteella suoritettavaa 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakoa maa- ja metsätalousministeriö vähentää kustakin Suomen silakan, kilohailin ja lohen vuosittaisesta kalastuskiintiöstä 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua Ahvenanmaan maakunnalle siirrettävät kiintiömäärät sekä 18 §:ssä tarkoitettua erilliset kalastuskiintiöt. Suomen kalastuskiintiöiden määriä laskettaessa otetaan huomioon mahdolliset edellisen vuoden kalastustoiminnasta johtuvat kalastuskiintiöiden siirrot ja vähennykset ja 4 §:n 4 momentissa tarkoitettua siirtomahdollisuuden käyttöönotosta johtuvat kalastuskiintiöiden vähennykset.

Toimijakohtaiset kalastuskiintiöt ja niiden käyttämättömät osat, joita Euroopan unionin säännösten mukaan ei voida siirtää seuraavalle kalenterivuodelle, palautuvat maa- ja metsätalousministeriön hallinnoitaviksi niiden soveltamista seuraavan kalenterivuoden 6 päivänä tammikuuta.

20 §

Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jakaa Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöt toimijakohtaisiksi kalastuskiintiöiksi kalenterivuositain määräaikaan mennessä saapuneiden siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoiden hakemusten perusteella 19 §:ssä tarkoitettujen menettelyiden mukaisesti. Päätöksessään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ottaa huomioon mahdolliset 23 §:ssä tarkoitettua toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä luopumiset, 27 §:n 5 momentin mukaiset käyttömaksun maksamatta jättämisestä johtuvat toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden menetykset ja 29 §:n 4 momentin mukaiset toimijakohtaisen kalastuskiintiön ylityksestä tehtävät vähennykset.

Edellä 19 §:n 1 momentissa tarkoitettujen Suomen kalastuskiintiöiden siirrosta aiheutuvat lisäykset jaetaan ei-siirrettävien ja siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille niiden mukaisten osuuksien suhteessa ja mainitussa momentissa aiheutuvat vähennykset jaetaan edellisenä vuonna toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä ylittäneiden tai 4 §:n 4 momentissa tarkoitettua tilanteessa toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä enemmän kuin maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä ylittäneiden haltijoiden kesken ylitysten suuruuden mukaisesti suhteessa.

21 §

Suomen kalastuskiintiöihin tehtävien muutosten vaikutus toimijakohtaisiin kalastuskiintiöihin

Jos Suomen kalastuskiintiö Euroopan unionin neuvoston päätöksellä pienenee tai suurenee kesken kalenterivuoden, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muuttaa tarvittaessa 20 §:ssä tarkoitettuja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevia päätöksiään siten, että Suomen kalastuskiintiöiden lisäykset ja vähennykset jaetaan siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien suhteessa.

Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan velvollisuudet ja seuraamukset niiden noudattamatta jättämisestä

Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan on järjestettävä kalastustoimintansa ja seurattava toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä hyödyntämistä mahdollisen kiintiön ylityksen vaikutukset huomioon ottaen niin, etteivät toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan saaliit ylitä sille jaettava tai jaettavaa toimijakohtaista kalastuskiintiötä. Toimijakohtaisen kalastuskiintiön ylittäminen maa- ja metsätalousministeriön vahvistamalla lisämäärällä on kuitenkin sallittua, jos maa- ja metsätalousministeriö on tehnyt 4 §:n 4 momentissa tarkoitetun kyseistä kalastuskiintiötä ja vuotta koskevan päätöksen Suomen kalastuskiintiön vuosittaisesta siirtomahdollisuudesta ja lisämäärien purkamisesta sekä mahdollisuudesta ylittää toimijakohtainen kalastuskiintiö.

Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöiden kalastaminen on kielletty ilman toimijakohtaista kalastuskiintiötä, lukuun ottamatta 18 §:ssä tarkoitettujen erillisten kalastuskiintiöiden perusteella harjoitettavaa kalastusta. Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija ei saa kalastaa kyseistä Suomen kalastuskiintiötä, jos haltijan sitä koskeva toimijakohtainen kalastuskiintiö on täytynyt tai ylittynyt 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä. Kalastus on keskeytettävä heti, jos on ilmeistä, että toimijakohtainen kalastuskiintiö on täytynyt tai ylittynyt 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä. Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija saa toimijakohtaisen kalastuskiintiön täytyttyä tai ylityttyä 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä kalastaa 18 §:ssä tarkoitettujen erillisten kalastuskiintiöiden ja niitä koskevien säännösten perusteella. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan tutkimus- ja koulutustarkoituksessa tapahtuvaan trooli- tai rysäkalastukseen ilman toimijakohtaista kalastuskiintiötä siten, että saaliit kirjataan erilliseen kalastuskiintiöön tai jätetään Euroopan unionin säädösten perusteella kirjaamatta Suomen kalastuskiintiöön.

Kalastuksesta ilman toimijakohtaista kalastuskiintiötä, sen ylittävstä kalastuksesta, toimijakohtaisen kalastuskiintiön 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitun lisämäärän ylittämisestä tai 25 §:ssä tarkoitetun lohen merkintävelvollisuuksien rikkomisesta määrättävästä vakavaa rikkomusta koskevasta seuraamusmaksusta säädetään yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 51 ja 52 §:ssä.

Jos toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä ylittänyt haltija tai toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitun lisämäärän ylittänyt toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija on samalla siirrettävän käyttöoikeuden tai ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltija, vähennetään ylitystä vastaava määrä tai toimijakohtaisen kalastuskiintiön 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitun lisämäärän ylittävä määrä siirrettävän käyttöoikeuden tai ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan seuraavan vuoden kyseisestä toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä ja kyseinen osuus toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä palautuu valtiolle.

Jos toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija ylittää toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä tai ylittää toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitun lisämäärän, haltijalla on saaliin purkamisen jälkeen 72 tuntia aikaa hankkia lisää toimijakohtaista kalastuskiintiötä ja ilmoittaa siitä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle välttääkseen 3 ja 4 momentissa tarkoitetut seuraamukset.

30 §

Kaupallisen kalastuksen siirrettäviä ja ei-siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskeva rekisteri

Maa- ja metsätalousministeriö ottaa käyttöön siirrettäviä ja ei-siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevan rekisterin (*kalastuskiintiörekisteri*) osaksi yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitettua tietojärjestelmää. Rekisteriä käytetään Euroopan unionin lainsäädännössä sekä tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseen.

32 §

Haltijan oikeus käyttää kalastuskiintiörekisterin tietoja

Siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijoilla on oikeus rekisteriin kuuluvassa sähköisessä palvelussa nähdä omat tietonsa, nähdä muut siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijoiden tunnistetiedot ja siirtää hallussaan oleva toimijakohtainen kalastuskiintiö kokonaan tai osittain toiselle rekisteriin tallennetulle toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijalle.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2018.

Pääministeri

Juha Sipilä

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä

Laki

Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain (1048/2016) 19 §:n 1 ja 4 momentti, 20 §:n 1 ja 4 momentti, 21 §, 29 §:n 1—5 momentti, 30 §:n otsikko ja 1 momentti ja 32 §:n 1 momentti, sekä
lisätään 4 §:ään uusi 4 momentti ja lakiin uusi 6 a § seuraavasti:

Voimassaoleva laki

4 §

Suomen kalastuskiintiön täytyminen tai suurimman sallitun pyyntiponnistustason saavuttaminen

Ehdotus

4 §

Suomen kalastuskiintiön täytyminen tai suurimman sallitun pyyntiponnistustason saavuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriö voi päättää Euroopan parlamentin ja neuvoston yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen 15 artiklan 9 kohdassa tarkoitetun kiintiöiden vuosittaisen siirtomahdollisuuden käyttämisestä siten, että se sallii päätöksellään silakan, kilohailin tai lohen lisämäärien purkamisen. Lisämäärät voivat olla enintään kymmenen prosenttia kyseisistä Suomen kalastuskiintiöistä ja 20 §:ssä tarkoitettu silakan, kilohailin tai lohen toimijakohtaiset kalastuskiintiöt voidaan ylittää enintään kymmenellä prosentilla lisämäärien hyödyntämiseksi.

6 a §

Jokialueiden kaupallisia lohisaaliita koskevat erityismääräykset

Jokialueelta kaupallisessa kalastuksessa pyydettyjen, Itämerestä peräisin olevien lohien ensimyynti on sallittu vain sellaisille kaupallisille kalastajille, jotka ovat ilmoittaneet elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle aikovansa kyseisenä vuonna har-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

joittaa lohen kaupallista kalastusta jokialueella. Jokialueella kaupallisessa kalastuksessa saadut lohet on merkittävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta saadun tunnusteen avulla siten, että voidaan tunnustaa lohja pyytäneen kaupallisen kalastajan nimi ja tunnus.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää:

1) 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä ja sen antamisen ajankohdasta;

2) tietyllä jokialueella tai tietyssä aikana kaupalliselle kalastajalle sallittavan lohisaaliin enimmäismäärästä;

3) jokialueelta saadun lohisaaliin koostumusta koskevista rajoituksista;

4) jokialueelta saadun lohisaaliin merkitsemismenettelyistä ja tunnusteen tarkemmas sisällöstä.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua asetusta annettaessa voidaan sen mukaiset velvoitteet asettaa erilaisina eri kaupallisten kalastajien ryhmiin kuuluville kalastajille.

19 §

Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakomenettely

Ennen ei-siirrettävien ja siirrettävien käyttöoikeuksien perusteella suoritettavaa 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakoa maa- ja metsätalousministeriö vähentää kustakin Suomen silakan, kilohailin ja lohen vuosittaisesta kalastuskiintiöstä 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua Ahvenanmaan maakunnalle siirrettävät kiintiömäärät sekä 18 §:ssä tarkoitettua erilliset kalastuskiintiöt.

Toimijakohtaiset kalastuskiintiöt ja niiden

19 §

Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakomenettely

Ennen ei-siirrettävien ja siirrettävien käyttöoikeuksien perusteella suoritettavaa 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakoa maa- ja metsätalousministeriö vähentää kustakin Suomen silakan, kilohailin ja lohen vuosittaisesta kalastuskiintiöstä 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua Ahvenanmaan maakunnalle siirrettävät kiintiömäärät sekä 18 §:ssä tarkoitettua erilliset kalastuskiintiöt. *Suomen kalastuskiintiöiden määriä laskettaessa otetaan huomioon mahdolliset edellisen vuoden kalastustoiminnasta johtuvat kalastuskiintiöiden siirrot ja vähennykset ja 4 §:n 4 momentissa tarkoitettua siirtomahdollisuuden käyttöönotosta johtuvat kalastuskiintiöiden vähennykset.*

Toimijakohtaiset kalastuskiintiöt ja niiden

Voimassa oleva laki

käyttämättömät osat, joita Itämeren kiintiöasetuksen ja TACien ja kiintiöiden vuosittaiseen hallinnoimiseen liittyvien lisäedellytysten käyttöönottamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 847/96 mukaan ei voida siirtää seuraavalle kalenterivuodelle, palautuvat maa- ja metsätalousministeriön hallinnoitaviksi niiden soveltamista seuraavan kalenterivuoden 6 päivänä tammikuuta.

20 §

Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jakaa Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöt toimijakohtaisiksi kalastuskiintiöiksi kalenterivuositain määräaikaan mennessä saapuneiden siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoiden hakemusten perusteella 19 §:ssä tarkoitettujen menettelyiden mukaisesti. Päätöksessään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ottaa huomioon mahdolliset 23 §:ssä tarkoitettujen toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä luopumiset ja 27 §:n 5 momentin mukaiset käyttömaksun maksamatta jättämisestä johtuvat toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden menetykset.

Kun mahdolliset 3 momentin mukaiset päätösten muutokset on tehty ja Euroopan komissio on asetuksellaan vahvistanut mahdolliset Suomen kalastuskiintiöiden siirrot tai vähennykset edelliseltä vuodelta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muuttaa tarvittaessa päätöksiään toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä. Euroopan komission asetukselta aiheutuvat lisäykset jaetaan ei-siirrettävien ja siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille niiden mukaisten osuuksien suhteessa ja vähennykset jaetaan edellisenä vuonna toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä ylittäneiden haltijoiden kesken ylitysten suuruuden mukaisessa suhteessa.

Ehdotus

käyttämättömät osat, joita *Euroopan unionin säännösten mukaan* ei voida siirtää seuraavalle kalenterivuodelle, palautuvat maa- ja metsätalousministeriön hallinnoitaviksi niiden soveltamista seuraavan kalenterivuoden 6 päivänä tammikuuta.

20 §

Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jakaa Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöt toimijakohtaisiksi kalastuskiintiöiksi kalenterivuositain määräaikaan mennessä saapuneiden siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoiden hakemusten perusteella 19 §:ssä tarkoitettujen menettelyiden mukaisesti. Päätöksessään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ottaa huomioon mahdolliset 23 §:ssä tarkoitettujen toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä luopumiset, 27 §:n 5 momentin mukaiset käyttömaksun maksamatta jättämisestä johtuvat toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden menetykset ja 29 §:n 4 momentin mukaiset toimijakohtaisen kalastuskiintiön ylityksestä tehtävät vähennykset.

Edellä 19 §:n 1 momentissa tarkoitettujen Suomen kalastuskiintiöiden siirrosta aiheutuvat lisäykset jaetaan ei-siirrettävien ja siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille niiden mukaisten osuuksien suhteessa ja mainitussa 19 §:n 1 momentissa aiheutuvat vähennykset jaetaan edellisenä vuonna toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä ylittäneiden tai 4 § 4 momentissa tarkoitettussa tilanteessa toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä enemmän kuin maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä ylittäneiden haltijoiden kesken ylitysten suuruuden mukaisessa suhteessa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

21 §

Suomen kalastuskiintiöihin tehtävien muutosten vaikutus toimijakohtaisiin kalastuskiintiöihin

Jos Suomen kalastuskiintiö Euroopan unionin neuvoston päätöksellä pienenee tai suurenee kesken kalenterivuoden, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muuttaa tarvittaessa 20 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitettua toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevaa päätöstään siten, että Suomen kalastuskiintiöiden lisäykset ja vähennykset jaetaan siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien suhteessa.

29 §

Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan velvollisuudet ja seuraamukset niiden noudattamatta jättämisestä

Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan on järjestettävä kalastustoimintansa ja seurattava toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä hyödyntämistä mahdollisen kiintiön ylityksen vaikutukset huomioon ottaen niin, etteivät toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan saaliit ylitä sille jaettua tai jaettavaa toimijakohtaista kalastuskiintiötä.

21 §

Suomen kalastuskiintiöihin tehtävien muutosten vaikutus toimijakohtaisiin kalastuskiintiöihin

Jos Suomen kalastuskiintiö Euroopan unionin neuvoston päätöksellä pienenee tai suurenee kesken kalenterivuoden, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muuttaa tarvittaessa 20 §:ssä tarkoitettuja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevia päätöksiään siten, että Suomen kalastuskiintiöiden lisäykset ja vähennykset jaetaan siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien suhteessa.

29 §

Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan velvollisuudet ja seuraamukset niiden noudattamatta jättämisestä

Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan on järjestettävä kalastustoimintansa ja seurattava toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä hyödyntämistä mahdollisen kiintiön ylityksen vaikutukset huomioon ottaen niin, etteivät toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan saaliit ylitä sille jaettua tai jaettavaa toimijakohtaista kalastuskiintiötä. *Toimijakohtaisen kalastuskiintiön ylittäminen maa- ja metsätalousministeriön vahvistamalla lisämäärällä on kuitenkin sallittua, jos maa- ja metsätalousministeriö on tehnyt 4 §:n 4 momentissa tarkoitetun kyseistä kalastuskiintiötä ja vuotta koskevan päätöksen Suomen kalastuskiintiön vuosittaisesta siirtomahdollisuudesta ja lisämäärien purkamisesta sekä mahdollisuudesta ylittää toimijakohtainen kalastuskiintiö.*

Voimassa oleva laki

Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöiden kalastaminen on kielletty ilman toimijakohtaista kalastuskiintiötä, lukuun ottamatta 18 §:ssä tarkoitettujen erillisten kalastuskiintiöiden perusteella harjoitettavaa kalastusta. Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija ei saa kalastaa kyseistä Suomen kalastuskiintiötä, jos haltijan sitä koskeva toimijakohtainen kiintiö on täyttynyt. Kalastus on keskeytettävä heti, jos on ilmeistä, että toimijakohtainen kiintiö on täyttynyt. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan tutkimus- ja koulutustarkoituksessa tapahtuvaan trooli- tai rysäkalastukseen ilman toimijakohtaista kalastuskiintiötä siten, että saaliit kirjataan erilliseen kalastuskiintiöön.

Kalastuksesta ilman toimijakohtaista kalastuskiintiötä, sen ylittävistä kalastuksesta tai 25 §:ssä tarkoitetun lohen merkintävelvollisuuksien rikkomisesta määrättävästä vakavaa rikkomusta koskevasta seuraamusmaksusta säädetään yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 51 ja 52 §:ssä.

Jos toimijakohtaisen kalastuskiintiön ylittänyt toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija on samalla siirrettävän käyttöoikeuden haltija, vähennetään ylitystä vastaava määrä

Ehdotus

Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöiden kalastaminen on kielletty ilman toimijakohtaista kalastuskiintiötä, lukuun ottamatta 18 §:ssä tarkoitettujen erillisten kalastuskiintiöiden perusteella harjoitettavaa kalastusta. Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija ei saa kalastaa kyseistä Suomen kalastuskiintiötä, jos haltijan sitä koskeva toimijakohtainen kalastuskiintiö on täyttynyt tai ylittynyt 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä. Kalastus on keskeytettävä heti, jos on ilmeistä, että toimijakohtainen kalastuskiintiö on täyttynyt tai ylittynyt 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä. Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija saa toimijakohtaisen kalastuskiintiön täytyttyä tai ylittyttyä 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä kalastaa 18 §:ssä tarkoitettujen erillisten kalastuskiintiöiden ja niitä koskevien säännösten perusteella. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan tutkimus- ja koulutustarkoituksessa tapahtuvaan trooli- tai rysäkalastukseen ilman toimijakohtaista kalastuskiintiötä siten, että saaliit kirjataan erilliseen kalastuskiintiöön tai jätetään Euroopan unionin säädösten perusteella kirjaamatta Suomen kalastuskiintiöön.

Kalastuksesta ilman toimijakohtaista kalastuskiintiötä, sen ylittävistä kalastuksesta, toimijakohtaisen kalastuskiintiön 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitun lisämäärän ylittämisestä tai 25 §:ssä tarkoitetun lohen merkintävelvollisuuksien rikkomisesta määrättävästä vakavaa rikkomusta koskevasta seuraamusmaksusta säädetään yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 51 ja 52 §:ssä.

Jos toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä ylittänyt haltija tai toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsätalousministeriön pää-

Voimassa oleva laki

siirrettävän käyttöoikeuden haltijan seuraavan vuoden kyseisestä toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä ja kyseinen osuus toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä palautuu valtiolle.

Jos toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija ylittää toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä, haltijalla on saaliin purkamisen jälkeen 72 tuntia aikaa hankkia lisää toimijakohtaista kalastuskiintiötä ja ilmoittaa siitä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle välttääkseen 3 ja 4 momentissa tarkoitettuja seuraamukset.

30 §

Kaupallisen kalastuksen siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskeva rekisteri

Maa- ja metsätalousministeriö ottaa käyttöön siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevan rekisterin (*kalastuskiintiörekisteri*) osaksi yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitettua tietojärjestelmää. Rekisteriä käytetään Euroopan unionin lainsäädännössä sekä tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseen.

Ehdotus

töksessä sallitun lisämäärän ylittänyt toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija on samalla siirrettävän käyttöoikeuden tai ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltija, vähennetään ylitystä vastaava määrä tai toimijakohtaisen kalastuskiintiön 4 §:n 4 momentissa tarkoitettussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitun lisämäärän ylittävä määrä siirrettävän käyttöoikeuden tai ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan seuraavan vuoden kyseisestä toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä ja kyseinen osuus toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä palautuu valtiolle.

Jos toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija ylittää toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä tai ylittää toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä 4 §:n 4 momentissa tarkoitettussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitun lisämäärän, haltijalla on saaliin purkamisen jälkeen 72 tuntia aikaa hankkia lisää toimijakohtaista kalastuskiintiötä ja ilmoittaa siitä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle välttääkseen 3 ja 4 momentissa tarkoitettuja seuraamukset.

30 §

Kaupallisen kalastuksen siirrettäviä ja ei-siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskeva rekisteri

Maa- ja metsätalousministeriö ottaa käyttöön siirrettäviä ja ei-siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevan rekisterin (*kalastuskiintiörekisteri*) osaksi yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitettua tietojärjestelmää. Rekisteriä käytetään Euroopan unionin lainsäädännössä sekä tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseen.

HE 85/2018 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

32 §

32 §

Haltijan oikeus käyttää kalastuskiintiörekisterin tietoja

Haltijan oikeus käyttää kalastuskiintiörekisterin tietoja

Siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijoilla on oikeus rekisteriin kuuluvassa sähköisessä palvelussa nähdä omat tietonsa, nähdä muut siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijoiden tunnistetiedot ja siirtää hallussaan oleva toimijakohtainen kalastuskiintiö kokonaan tai osittain toiselle rekisteriin tallennetulle toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijalle.

Siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijoilla on oikeus rekisteriin kuuluvassa sähköisessä palvelussa nähdä omat tietonsa, nähdä muut siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijoiden tunnistetiedot ja siirtää hallussaan oleva toimijakohtainen kalastuskiintiö kokonaan tai osittain toiselle rekisteriin tallennetulle toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijalle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .
